

V a h d o n pitäjän kiinteät muinaisjännökset

Inventointikertomus 1962

Matti Huurre

Sisällys Sivu

	Johdanto	s. 3
A.	<u>Kivikautiset asuinpaikat</u>	s. 6
	Kierikkala	
1.	Saarelmaa (KM 9363:7-8, 15602; Vahdon kansakoulu (3))	s. 6
	Laukola	
2.	Seurantalo (KM 15604:1-2)	s. 8
3.	Urheilukenttä (KM 15605)	s. "
4.	Kuusikorpi (KM 12512, 15606)	s. 9
	Hemmola	
5.	Mäntylä (KM 15607:1-2)	s. 10
	Silvola	
6.	Köykänmäki (KM 15608:1-8)	s. 11
B.	<u>Kivikautiset irtolöydöt</u>	
	Koivisto	
~~KIERIKKALA~~ 7.	Joentausta (KM 9321)	s. 12
8.	Auramo (KM 15603; Vahdon kansakoulu)	s. 13
	Seppälä	s. 14
9.	Isotalo (KM 191)	s. "
	Epävarmoja mainintoja kiviesineistä	s. 15
	Laukola	
10.	Korpela	s. 15
	Kierikkala	
11.	Kolovuori	s. "

C.	<u>Historiallisen ajan rautaesineitä</u>	s.	16
D.	<u>Kiviraunioita</u>	s.	"
	Kierikkala		
12.	Kolovuori	s.	"
E.	<u>Pirunpeltoja</u>	s.	17
F.	<u>Epämääräinen maakumpu</u>	s.	18
	Laukola		
13.	Korpela	s.	18
G.	<u>"Linnamäki"</u>	s.	19
	Laukola		
14.	Yli-Vahto	s.	19
			20
	PERUSKARTTA 1044 07		
	1044 08		21
	1044 11		22
	VALOKUVAT		23 - 27

V a h d o n pitäjän kiinteät muinaisjäännökset

JOHDANTO

Vahdon pitäjä on pieni Turun seudun pitäjä, naapureinaan Rusko, Nousiainen ja Paattinen. Se on yksi niistä seitsemästä pitäjästä (Vahto, Nousiainen, Mynämäki, Yläne, Pöytyä, Aura ja Paattinen) joilla on yhteinen rajapaikka, Kuhankuono. (Peruskartta 104412 - 77/37). Se on Ruskon entinen kappeli, jota on sanottu puukirkkonsa vuoksi "Puu-Ruskoksi" erotukseksi varsinaisesta kivikirkon omistavasta "Kivi-Ruskosta".

Pitäjän alueelta saa alkunsa joki, joka matkallaan mereen vaihtaa nimeä aina sen pitäjän mukaan, jonka halki se virtaa. Aluksi se on siis Vahdonjoki, Ruskossa se kulkee Ruskonjokena kunnes saavuttaa meren Raisionjoen nimellä.

Muinaistieteellisesti ei Vahto ole mitenkään merkittävä. Se näyttää jääneen Turun seudun rautakautisen asutusalueen ulkopuolelle. Rautakautisia irtolöytöjäkään sieltä ei tunneta kiinteistä muinaisjäännöksistä puhumattakaan. Tietysti on mahdollista, että sellaisia vielä tavataan, matka esim. Ruskon Merttilään, jossa rautakautinen asutus näyttää olleen melkoinen, ei ole pitkä.

Toistaiseksi ei kuitenkaan kivikauden löytöjen lisäksi tunneta muuta mainitsemisen arvoista kuin jokunen epämääräinen kiviraunio (n:o 12) sekä Linnankappelinmäki eli Linnämäki-niminen paikka (n:o 14).

Kivikautisia asuinpaikkoja on inventoinnin jälkeen kuusi, joista yhdestä on kampakeramiikkaa (n:o 6) ja yhdestä vasarakerves ja Jäkärän tyypin oikokerves (n:o 4). Vasarakerves voi olla peräisin haudasta, kuten toinenkin, irtolöytönä käsitelty

kirves (n:o 9). Sen sijaan pitäjän kolmas vasarakerves (n:o 8 a) on tuskin hautalöytö. Vielä voi kiviesineistä mainita vihreäliuskeesta tehdyn itäkarjalaisen tasataltan (n:o 8 b).

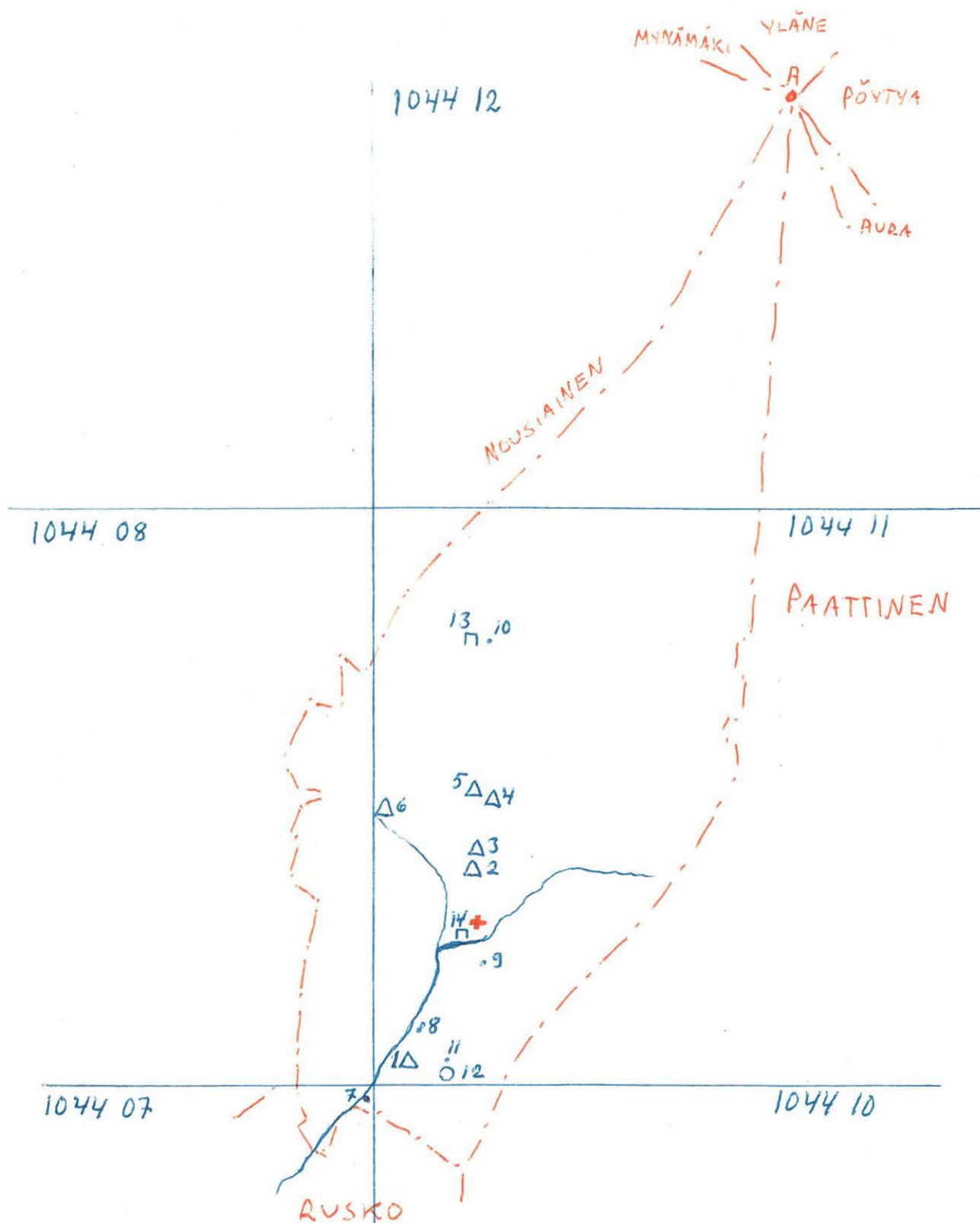
Vahdolla (pitäjäläiset eivät sano Vahdossa) ei ole suoritettu arkeologisia tutkimuksia. Tallgren on tosin tuonut 1931 asuinpaikkaan viittaavia löytöjä (n:o 1), mutta mitään kertomusta tavanomaisten löytötietojen lisäksi ei ole. Myöskään kirjallisuudessa ei ole juuri mainintoja Vahdon esihistoriasta. K. Killisen kertomuksessa "Kiinteitä Muinaisjäännöksiä Maskun kihlakunnassa" (SMYA III, 1878) mainitaan Vahdolta yksi irtolöytö (n:o 9). Tallgren ilmoittaa "Varsinais-Suomen esihistoriassa" (Turku 1931) sen lisäksi vielä toisen (n:o 7). V. Paalasmaan kirjassa "Piirteitä Ruskon pitäjän menneisyydestä" (Turku 1932) on edellisten lisäksi mainittu kaksi uutta (n:ot 1 ja 8 a).

Mitään lisää ei näistä juuri tullut museon arkistoissa olevien löytötietojen täydennykseksi.

Inventointityö tapahtui pääasiassa polkupyörällä liikkuen. Löytöpaikat on merkitty yleiskartalle ja peruskartoille 1:20000 niin tarkasti kuin mahdollista. Niiden sijainti on ilmaistu siten, että peruskartan numeron jälkeen on merkitty kyseenä olevan ruudun numero. Tarkempi sijainti on suluissa koordinaatteina. Esim. merkintä: Peruskartta 104411 - 70/20 ($x = 570 - 70$, $y = 6720 - 36$) tarkoittaa siis sitä, että paikka on löydettävissä peruskarttalehden 104411 ruudusta 70/20 ja sen tarkempi sijainti on ruudun vasemmasta reunasta 35 mm ($= 700 \text{ m}$, $= x$) ja alareunasta 18 mm ($= 360 \text{ m}$, $= y$).

Paikkojen korkeudet on merkitty peruskarttojen korkeuskäyrien perusteella.

Vahdon pitäjän aluetta esiintyy peruskartoilla 104407, 104408, 104410, 104411 ja 104412. Kaikkia näitä ei ole liitetty

- △ KIVIKAUTINEN ASUINPAIKKA
- KIVIKAUTINEN IRTOLÖYTO
- KIVIRAUNIO
- EPÄMÄÄRÄINEN MUINAISIÄÄNNÖS

A. KUHANKUONO. 7 PITÄJÄN
RAJAPAIKKA.

VAHTO
INVENTOINTIKERTOMUKSEN
YLEISKARTTA 1962
1:100000

tähän kertomukseen, koska niiltä ei ole löytöjä.

14.3.63

Matti Huurre
Matti Huurre

Liitteenä Yleiskartta 1:100000

Peruskartat: 104407

104408

104412/1

13 valokuvaa (filmit 27437 - 27439)

A. Kivikautiset asuinpaikat

Kierikkala

1. Saarelmaa (ent. Puustelli) 905 01 0001

Motonummi

om. mv. Martti Asuinmaa, Vahto

Peruskartta 104411 - 70/20 (x = 570 - 70; y = 6720 - 36)

Korkeus 45 - 50 m

Valokuvat 1 - 3

Löydöt: ? KM 9363:7-8. Kvartsi-iskoksia, palanutta luuta.

KM 15602:1-3. Kvartsiesineitä ja -iskoksia.

Vahdon kansakoulu: Hiomalaa'an puolikas (kuutena kappaleena) sekä pala toisesta.

? " " : Poikkikirves

? " " : Poikkikirves

Kierikkalan kylässä, Vahdonjoen itäpuolella, lähellä Ruskon rajaa on hiekkanutmi, josta on ajettu paljon hiekkaa. (Peruskartalla 104411, kartoitettu 1950, ovat hiekkakuopat vasta alkuvaiheissaan) Tämän Motonummeksi sanotun nummen pohjoisosassa on Saarelmaan (ent. Puustellin) maalla hiekkakuoppa, jonka reunoilta löytyi kivikautisen asuinpaikan merkkejä. Paikka on Saarelmaan talosta n. 1.6 km etelälounaaseen, Kierikkalan kylästä etelään vievän kylätien länsipuolella, tieltä Lehtimäen taloon (ja Vahdonjoen yli) hiekkakuoppa-alueen halki johtavan polun pohjoispuolella.

Paikka on koilliseen viettävää etupäässä männikköä kasvavaa hiekkakangasta. Kuopan ympäristössä on maan pintaa kuorittu, vain sen pohjoispuolella koskematon metsämaata, joka kuuluu Keskitalolle (om. mv. Antti Vahtonen, Vahto).

Hiekkakuopan reunoista löytyi kvartsi-iskoksia, joiden

joukossa on pari esinettä. Kuopan pohjalla oli kappaleita punaisesta hiekkakivestä tehdystä hiomalaa'asta. Niistä kuusi sopi yhteen, jolloin syntyi puolikas hiomalaakaa, kooltaan 45 x 28 x 6 sm (kuva 3). Seitsemäs kappale näyttää kuuluneen toiseen laakaan. Kaikki nämä palaset jäävät Vahdon kansakoulun kokoelmiin.

Kuopan itäreunassa oli näkyvissä samanlaisen punaisen hiekkakiven kappaleista tehdyn lieden jäännös (kuvat 1 ja 2). Sen kohdalta on pintamaa kuorittu pois.

Ainakaan toistaiseksi ei kuopasta enää ajeta hiekkää. Asuinpaikka lienee kuitenkin suurimmaksi osaksi jo tuhoutunut. Vain pohjoisreunalla, koskemattoman metsän alla sitä on ehkä säilynyt.

Vahdon kansakoulun kokoelmissa on kaksi kivikirvestä, joiden ilmoitettiin löytyneen "Asuinmaan hiekkannummesta", siis ehkä juuri tästä hiekkakuopasta. Samoin ovat näiden hiekkakuoppien alueelta, vaikkakaan ei ilmeisesti juuri tästä kuopasta, ne asuinpaikkalöydökset, jotka Tallgren toi 1931 (KM 9363:7-8), ja jotka ovat peräisin "Kierikkalan puustellin S-puoleisen harjun eteläisimmästä hiekkakuopasta, jossa maa viettää itään". Mv. Asuinmaa muisteli lisäksi kuululleensa, että joskus olisi nummesta löydetty myös saviastian palasia. Löytäjä on kuitenkin kuollut eikä löytöpaikka ole tiedossa.

Muualla kuin edelläkuvatun kuopan luota ei nyt näkynyt asuinpaikan merkkejä nummella.

(Paalasmaa, s. 12).

Laukola

2. Seuratalo 906 01 0002

om. Vahdon kunta

Peruskartta 104411 - 71/23 (x = 571 - 70, y = 6723 - 70)

Korkeus n. 45 m

Valokuva 4

Löydöt KM 15604:1-2. Kiviaseen sirpale, kvartsi-iskos.

Vahdon Seuratalo sijaitsee Vahdon kirkolta Silvolaan ja Valpperiin vievän maantien pohjoispuolella, sen varressa n. 700 m Vahdon tienhaarasta. Se on mäntyä kasvavan kankaan lounaislaidassa. Lännessä ja lounaassa avautuu laaja pelto- ja niittyalue, itäpuolella kohoaa kallio. Pohjoisessa päin on hiekkakuoppia. Niistä lähin on aivan Seuratalon luona ja siitä tulee uima-allas. Kauempana n. 400 m pohjoiseen, on urheilukenttä (ks. n:o 3), jonne Seurantalolta vie polku.

Mainitun polun reunasta, talon koillispuolelta löytyi hiottu sirpale sädekiviliuskeisesta aseesta ja kvartsi-iskos. Pihalla on maanpinta hyvin kulunutta ja kivistä. Mitään aikaisempia löytöjä ei ole tiedossa, eikä lähellä olevien hiekkakuoppien reunoissa näkynyt asuinpaikan merkkejä.

3. Urheilukenttä 906 01 0003

om. Vahdon kunta

Peruskartta 104411 - 71/23 - 24 (x = 571 - 72; y = 672400)

Korkeus n. 55 m

Valokuva 5

Löydöt KM 15605 Kvartsi-iskoksia

Vahdon urheilukenttä sijaitsee mäntykankaalla Lassinvuoren kupeella, n. 1.3 km kirkosta pohjoiseen. Sen etelä- ja lounaispuolella on laaja sorakuoppa, joka enää ei ole käytössä. Maaperä on soraa ja hiekkaa. Länsipuolella on kalliota, maasto viettää loivana etelään, itään ja pohjoiseen.

Hiekkakuopan länsireunasta löytyi muutamia kvartsi-iskoksia. Selvää kulttuurikerrosta ei ollut näkyvissä, ei myöskään liedenpaikkoja tms.

4. Kuusikorpi 906 01 0004

om. Vahdon kunta

Peruskartta 104411 - 71-72/24 (x = 572-04; y = 6724-90)

Korkeus 50 - 55 m

Löydöt KM 12512 Vasarakirves, tyyppiä I

(?)KM 15606:1 Jäkärän tyypin oikokirves

15606:2-4 Kvartsiesine, iskoksia

N. 2 km Vahdon kirkolta pohjoiseen alkaa hiekkanutmi, josta ajetaan suuria määriä hiekkaa ja soraa. Peruskartalla hiekkakuopat ovat vasta alkuvaiheessaan.

Eteläisin tämän nummen hiekkakuopista on Vahdon kunnan omistama. Se on nummen etelään pistävä niemeke, jonka itä-etelä- ja länsipuolella on niittyjä. Kuopan länsi- ja lounaispuolella ovat Korvensuun ja Puistolän talot.

Tästä hiekkakuopasta löytyi vasarakirves KM 12512, jonka museolle toimitti kuopan vartija F.N. Tuominen. Nyt hän on

kuollut, mutta hänen talonsa Korvensuun pihalta oli naapurin, Puistolan, poika Esko Virtanen löytänyt oikokirveen. Se oli ollut maan pinnalla ja on mahdollista, että Tuominen on tuonut sen samasta sorakuopasta. Varmaa tietoa löytöpaikasta ei voi saada.

Sorakuopan reunoilta, nimenomaan itä- ja eteläosasta, löytyi kvartsi- ym iskoksia, joten paikalla on asuinpaikka. Vasarakirves oli löytynyt n. 2 m syvyydeltä, joten se ehkä on haudasta.

Tämä kuoppa on toistaiseksi rauhassa ajolta.

Muulla tällä laajalla hiekanottoalueella, joka ulottuu kilometrin verran pohjoiseen, ei näkynyt asuinpaikan jälkiä.

Hemmola

5. Mäntylä 906 01 0005

om. Toivo Kohmo, Vahto

Peruskartta 104411 - 71/25 (x = 571-73; y = 6725-02)

Korkeus 45 - 50 m

Valokuva 6.

Löydöt KM 15607:1-2 Iskoksia

Sen hiekkakankaan eteläreunassa, josta edellä (n:o 4) on ollut puhe pistää Mäntylän pellostä kankaan reunaan pieni peltokieleke. Se on hiekanajotien länsipuolella, Vahdon kirkosta n. 2 km pohjoiseen; Mäntylän talosta n. 700 m pohjoiskoilliseen. Paikka on lounaaseen viettävää peltorinnettä, joka 1962 oli kesantona, sen länsipuolella maasto on soistunutta.

Paikalta löytyi muutamia asuinpaikkaan viittaavia iskoksia. Kertoman mukaan oli sieltä joskus löydetty jokin kiviesinekin ("puukko"), mutta se ei ollut tallessa.

Silvola 906 01 0006

6. Köykänmäki

Arvola, om. Väinö Virtanen, Silvola, Vahto

Hevosmäki, om. Tauno Himala, Silvola, Vahto

Ojaranta, om. Emma Suurhasko, Silvola, Vahto

Peruskartta 104411 - 70/24 (x = 570-10; y = 6724-87)

Korkeus 40 - 45 m

Valokuvat 7 - 9.

- Löydöt a) KM 15608:1-6 Keramiikkaa, palanutta luuta, kvartsi-iskoksia
b) KM 15608:7 Keratofyyri-iskoksia 2 kpl
c) KM 15608:8 Kvartsi-iskos

Köykänmäki on Silvolan kylässä, Vahdolta Valpperiin vievän tien itäpuolella, Vahdon kirkosta n. 2.6 km luoteeseen. Kartalla on sen kohdalla nimi Pajanmäki, mutta paikkakuntalaisten mukaan Pajanmäki on mäen pohjoisempi osa, jossa on joskus ollut paja.

Mäki on melko korkea ja kallioinen mäntymäki. Tie kulkee aivan sen länsikuvetta.

a) Ojarannan talon lähellä tien itäpuolella on Arvolan ja Hevosmäen tilojen rajalla vanha metsittynyt hiekkakuoppa. Sen syvemmän osan reunoissa näkyi 20 - 30 sm vahvuinen hyvin tumma

kulttuurikerros, josta tuli varhaiskampakeraamiikkaa, kvartssia jne. Siinä oli näkyvissä myös hiilialue, joka kuitenkin lienee nuorempi. Myös tien länsipuolella. Ojarannan pellolla oli kvartssia, joten tie kulkee asuinpaikan ylitse. Pelto viettää länteen päin, ojaan joka virtaa tässä miltei etelään ja lopuksi laskee Vahdonjokeen.

b) Samalta polulta löytyi kvartsi-iskos myös mäen itärinteeltä, n. 100 m Hevosmäen talosta. Maasto on kivikkoista. (Löytöpaikan koordinaatit $x = 570-26$ ja $y = 6724-94$)

c) Tämän ojan toiseltakin puolelta, Ojarannan pellolta (Peruskartta 104408 - 69/24 ($x = 569-96$; $y = 6724-90$), löytyi jokunen iskos, jotka viittaavat siihen, että asuinpaikka ulottuisi myös ojan länsirannalle. Pohjoiseen päin näytti asuinpaikka ulottuvan mäen länsilaidalla Ojarannan talon kohdalta mäen yli Hevosmäen taloon vievän polun vaiheille asti.

B. Kivikautiset irtolöydöt

Koivisto

7. Joentausta

om. Soini Sainio, Koivisto Vahto

Peruskartta 104407 - 69/19 ($x = 569-98$; $y = 6719-92$)

Korkeus 35 - 40 m

KM 9321 Kourutaltoa

Löytänyt Frans Lehto "Koiviston kylän Lehdon pientilan Joentaustan pellolta hietamaasta kyntötyössä n. 100 m:n

päästä talosta koilliseen".

Joentaustan talo on Vahdonjoen itärannalla lähellä Ruskon rajaa. Löytäjä on kuollut ja talolla on uusi omistaja, joka ei tiedä löydöstä mitään. Löytöpaikan tienoo on tasaista peltomaata hiekkanutmen (Motonummen) laidassa. Mitään asuinpaikkaan viittaavia merkkejä ei ollut havaittavissa.

Motonummen asuinpaikka (n:o 1) on täältä n. 1 km koilliseen.

(Paalasmaa s. 10)

Kierikkala

8. Auramo

Motopelto

om. Matti Lahti, Vahto

Peruskartta 104411 - 70/21

Korkeus 35 - 40 m

Löydöt a) KM 15603 Vasarakirves, tyyppiä 1

b) Vahdon kansakoulu. Itäkarjalainen kourutaltilta.

Motopelto on Kierikkalan Puustellin entisiä maita ja kuuluu nykyisin Auramon tilaan (Auramo on peruskartalla 104411 - 71/21 nimellä Hakala). Pelto on Vahdonjoen itäpuolella, se on tasaista ja kosteaa savimaata. Paikalla on ollut kymmenkunta lähdettä.

Täältä löysi Saarelmaan isäntä Martti Asuinmaa jo 1920-luvun lopulla vasarakirveen ja muutamia vuosia sitten löysi Matti Lahti läheltä edellistä vihreäliuskeisen itäkarjalaisen kouru-

taltan.

Löytöpaikat ovat Auramon talosta n. 200 m länteen ja etäisyys joesta on n. 250 m. Pelto kasvoi nyt viljaa, joten sen tutkiminen oli hankalaa. Asuinpaikaksi sopivalta se ei vaikuttanut. Näyttää myös todennäköiseltä, että vasarakirves ei ole hautalöytö.

Paalasmaa s. 10, 12

opettaja Aarne Kajanojan kirje 29/8 1930.

Seppälä

9. Isotalo

om. Paavo Isotalo, Seppälä, Vahto

Peruskartta 104411 - 71/22 (x = 571-28; y = 6722-06)

Korkeus n. 45 m

KM 191 Vasarakirves

Löytänyt 1825 Matti Seppälä Vahdon Seppälän kylästä

"vid sandtägt i mon invid Myllyvuori".

Myllyvuori-nimeä ei Seppälän kylässä nykyisin tunneta, mutta se tarkoittanee Valkiavuorta tai ainakin sen eteläosaa, jossa aikaisemmin on ollut useita tuulimyllyjä. Vuoren päällä olevaa pientä suota sanotaan vielä Myllysuoksi.

Vuoren lounaispuolella, kylätien pohjoisreunassa on ai-
van Isontalon ja Uudentalon rajalla, edellisestä n. 50 m luoteeseen pieni vanha hiekkakuoppa, joka on miltei umpeen kasvanut. Paikalla arvelivat, että kirves olisi löytynyt tämän kuopan kohdalta, mutta varmuutta ei tästä voi saada.

Kysymyksessä voi olla hautalöytö. Asuinpaikan merkkejä ei näkynyt.

Epävarmoja mainintoja kiviesineistä

Laukola

10. Korpela

om. Ilmari Heinonen, Vahto

Peruskartta 104411 - 71/27 (x = 571-86; y = 6727-68)

Korkeus 60 - 65 m

Kivitaltta ?

Korpelan talo sijaitsee Vahdon kirkosta 4.8 km suoraan pohjoiseen metsien keskellä. Tie sinne kulkee Laukolan hiekkakuoppa-alueen halki. Talon kaakkoispuolella olevalta pellolta on isännän kertoman mukaan löytynyt kivitaltta, joka oli annettu jollekin turkulaiselle.

Löytöpaikka on märkää ja savikkoista peltoa, jossa ei mitään asuinpaikan merkkejä näkynyt. Pellon halki virtaa oja, joka tulee laajalta suoalueelta (Kängenmiekka ym). Suomalmia paikalla on kovasti.

Kierikkala

11. Kolovuori

ks. n:o 12

Martti Asuinmaan kertomuksen mukaan olisi Kolovuoren itäreunalla olevista kiviraunioista löytynyt joskus kivikirves.

C. Historiallisen ajan rautaesineitä.

Seppälän kylän Isontalon pellosta (om. Paavo Isotalo, Seppälä, Vahto) Tiravanjoen pohjoisrannalta on löytynyt rautainen sota-vasara (Peruskartta 104411 - 72/21; x = 572-00, y = 6721-34). Saman talon maalta Seppälän kylätien pohjoispuolella olevasta Vanhastapellostä on kotoisin rautainen hela tms. (x = 572-22, y = 6721-84). Kumpikin on luovutettu Historialliselle osastolle.

D. Kiviraunioita

Kierikkala

12. Kolovuori 906 00 001

Saarelmaa, om. Martti Asuinmaa, Vahto

Sainisto, om. Sainiston perikunta, Vahto

Peruskartta 104411 - 71/20 (x = 571-12; y = 6720-22)

Korkeus 55 - 60 m

Valokuvat 10 - 12.

Kolovuori on Kierikkalan eteläosassa, lähellä Ruskon rajaa, Motonummen itäpuolella (ks. n:o 1). Tämän vuoren kaakkois-laidalla, Saarelmaan ja Sainiston tilojen rajamailla, on muutamia kiviraunioita, jotka mahdollisesti ovat ihmisten tekemiä. Paikalta on ajettu kiviä ja aarteensijät ovat hajoittaneet kasoja, jotka kertoman mukaan ovat aikaisemmin olleet selvempiä. Edellä on mainittu, että yhdestä rauniosta kerrotaan löytyneen kivikirves (ks. n:o 11). Maasto on yleensäkin kivikkoista ja on

mahdollista, että kysymyksessä on vain luontainen kivikko. Joka tapauksessa paikalla saattoi erottaa viisi erillistä kivikasaa, joista yksi on Saarelmaan puolella, toiset Sainiston maalla.

1. Läntisin raunio Saarelmaan puolella, aivan rajalla. Se on pieni ja sammaltunut, pyöreähkö. Lämpimittä n. 1 m.
2. Edellisestä 2 m itään. Soikeahko, kaivettu kuopalle, n. 2 x 1 m.
3. Edellisestä n. 4 m itään. Suurehko, aivan hajoitettu, n. $2\frac{1}{2}$ x $1\frac{1}{2}$ m.
4. Raunioiden 2 ja 3 välillä hiukan etelään. Pieni, keskellä kuoppa, n. $1\frac{1}{2}$ x 1 m.
5. Rauniosta 3 etelään 5 m. Hajoitettu, n. 2 x $1\frac{1}{2}$ m.

E. Pirunpeltoja

Inventointimatalla ei voi välttyä pirunpeltojen tarkastamiselta. Vahdollakin kerrottiin kiviraunioista, joita arveltiin ihmisten tekemiksi, mutta jotka osoittautuivat luonnontöiksi. Kauppana olevia en käynyt katsomassa, koska jo kuvaus osoitti ne selviksi pirunpelloiksi.

Ainakin seuraavilla paikoilla on näitä luonnonmuodostumia:

Peijerlä, Metsäsaari. Peruskartta 104408 - 69/21.

Laukola, Vastmäenkallio. Peruskartta 104411- 71/26.

"Taistelupaikka, johon myöhemmin on tehty pyhiinvaellusmatkoja ja tällöin on aina tuotu mukana kiviä", kertoi lähellä olevan Korpelan talon isäntä Ilmari Heikkinen.

Lavamäki, kansakoulun takana oleva kallio. Peruskartta
104411 - 75-76/29

Lavamäki, kallio Kulan talosta itään. Peruskartta
104412 - 74/30-31?

F. Epämääräinen maakumpu

Laukola

13. Korpela

om. Ilmari Heikkinen, Vahto

Peruskartta 104411 - 71/27 (x = 571-62; y = 6727-70)

Korkeus n. 65 m.

Korpelan talosta (ks n:o 10) länteen, pellon pohjoislaitaa kulkevan polun vieressä, n. 150 m rakennuksista on ollut maakumpu alaltaan n. $4 \times 2 \times \frac{1}{2}$ m. Aarteita etsittäessä se on kokonaan pengottu ylösalaisin, eikä sen alkuperäisestä muodosta saa mitään selvää. Paikalla on runsaasti palanutta kiveä ja nokimaata sekä hiiltä. Todennäköisesti ei kysymyksessä ole mikään rakennuksen kiuas. Paikkakuntalaiset puhuivat vanhasta viinankeittopaikasta, mutta tämä oli vain arvelua. Mitään metallia tms ei paikalta ole löytynyt.

G. "Linnamäki" 906 00 0002

Laukola

14. Yli-Vahto

Linnamäki eli Linnankappelinmäki.

Peruskartta 104411 - 71/22 (x = 571-54; y = 6722-62)

Korkeus 40 - 45 m

Valokuva 13.

N. 300 m Vahdon kirkosta lounaaseen aivan Turkuun menevän maantien laidassa sen ^aläänpuolella on tasaisen peltoalueen keskellä korkeahko, jyrkkärintainen mäki, nimeltään Linnamäki tai Linnankappelinmäki. Se on kivikkoinen ja kallioinen mäki, jonka itäpuolella on Vähämäen talo, lounaiskupeella taas Yli-Vahdon riihi.

Mäen laella näkyi koekuopissa palaneita kiviä ja nokea, mutta mitään rakennusten jälkiä ei siellä näkynyt.

Tiettävästi ei paikalta ole tehty mitään löytöjä eikä siitä kerrottu mitään tarinoitakaan.

VAHTO
KIERIKKALA
MOTONUMMI (N:o 1)

27437

1. ASUINMAAN HIEKKAKUOPAN ITÄLAITA.
VASEMMALLA KIERIKKALAN KYLÄTIELLE
(KOILLISEEN) VIEVÄ TIE. KUOPAN REUNASSA
NUOLEN KOHDALLA LIESI. (KS. KUVA 2)

27438

2. LIESI ON TEHTY PUNAISEN
HIEKKAKIVEN KAPPALEISTA.
PINTAMAA ON KUORITTU POIS.

27439

3. HIEKKAKUOPAN POHJALLA OLI VASTIKÄÄN
SÄRETTY HIOMALAAAN PUOLIKAS, PUNAISTA
HIEKKAKIVEÄ. SE JÄI SÄILYTETTÄVÄKSI
VAHDON KANSAKOULULLA.

VAHTO

27440

4. SEURANTALO (N:o 2).

KUVATTU KAAKOSTA, TIELTÄ.

LÖYDÖT URHEILUKENTÄLLE VIEVÄN

POLUN VARREKTA PIHASTA (X)

27441

5. URHEILUKENTTÄ (N:o 3).

HIEKKAKUOPAN LÄNSI- JA POHJOIS-

REUNAA. ITSE KENTTÄ TAUSTALLA

OLEVAN METSÄN EDESSÄ

27442

6. HEMMOLA, MÄNTYLÄ (N:o 5)

KUVATTU ETELÄSTÄ. LÖYDÖT

KESANTOPELLOLTA.

27443

VAHTO
SILVOLA
KÖYKÄNMÄKI (N:o 6)

7. KÖYKÄNMÄKI, KUVATTU ETELÄSTÄ,
KAUTRANNAN KYLÄTIELTÄ. 1. OJAN-
RANTA, 2. HIEKKAKUOPPA, 3. ARVOLA

27444

8. KÖYKÄNMÄKI, KUVATTU LÄNVE-
TÄ, OJAN LÄNSIPUOLELTA. VAS. OJAN-
RANTA. HIEKKAKUOPPA TIEN ITÄ-
PUOLELLA TIHEÄN MATALAN
METSIKÖN KOHDALLA ( )

27445

9. OJANRANTA VASEMMALLA
PUOLEN TIETÄ, HIEKKAKUOPPA
OIKEALLA.

27446

VAHTO

KIERIKKALA

KOLOVUORI (n:o 10)

10. RAUNIO 5.

TAUSTALLA RAUNIO 3

27447

11. RAUNIO 4.

TAUSTALLA RAUNIO 2.

27448

12. RAUNIO 3.

VAHTO

LINNANKAPPELINMÄKI

(N:o 12)

23449

13. LINNANKAPPELINMÄKI,

KUVATTU ETELÄSTÄ SEPPÄLÄN

KYLÄTIELTÄ. OSITTAIN YLI-VAHDON

RIIHEN TAKANA. OIKEALLA VÄHÄMÄEN

TALO, VAHDON KIRKON Torni KAUEMPANA

(M. HUURRE 1962)